

Warszawa, 16 lipca 2019 r.

Podsekretarz Stanu

DSF-VII.52.48.2019

Pani/Pan Prezes
Sądu Okręgowego
(wszyscy)

Szanowne Państwo Prezesi!

celem zwiększenia efektywności instytucji spotkań informacyjnych, o których mowa w art. 183⁸ § 4 k.p.c., warto zwrócić uwagę na podejmowane w niektórych sądach powszechnych dobre praktyki w tym zakresie. Przykładem takich działań jest realizowany od marca 2019 r. w Sądzie Rejonowym dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi projekt „zielonych pokoi”. Inicjatywa ta polega na organizacji dyżurów stałych mediatorów, w celu przeprowadzania w godzinach urzędowania sądów bezpłatnych spotkań informacyjnych, które odbywają się w wyodrębnionych pomieszczeniach sądu.

Ministerstwo Sprawiedliwości dostrzegając w ww. działaniach szansę na poprawę funkcjonowania wymiaru sprawiedliwości, w celu rozpowszechnienia dobrych praktyk, poddaje pod rozagę możliwość skorzystania z ww. koncepcji w podległych Państwu sądach.

Na podstawie porozumienia zawartego w dniu 11 marca 2019 r. pomiędzy Prezesem Sądu Rejonowego dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi i Łódzkim Porozumieniem Mediatorów (ŁPM), mediatorzy zrzeszeni w ośrodkach mediacyjnych w ramach ŁPM zobowiązali się do zorganizowania dyżurów, w trakcie których będą prowadzili bezpłatnie spotkania informacyjne dla stron postępowań sądowych w Sądzie Rejonowym dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi, w dniach urzędowania sądu w godzinach od 9.00 do 14.30. Prezes Sądu Rejonowego dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi zobowiązał się nieodpłatnie udostępnić wydzielone, zamykane, umeblowane pomieszczenie na terenie sądu, dostosowane do prowadzenia spotkań informacyjnych, tj. przede wszystkim gwarantujące zachowanie komfortu swobodnej rozmowy i pozwalające na zachowanie poufności. Pokój przeznaczony na spotkania informacyjne został dodatkowo wyposażony w sprzęt komputerowy (bez dostępu do sieci WEB) z możliwością

podłączenia internetu mobilnego. Ponadto w pokoju udostępniane są materiały pomocnicze, mające na celu rozpowszechnianie wiedzy o mediacji, w tym listy mediatorów, wnioski o skierowanie stron do mediacji oraz informacje o kosztach mediacji. Podstawą prawną do zawarcia porozumienia przez Prezesa Sądu był art. 22 § 1 pkt 1 Ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. *Prawo o ustroju sądów powszechnych* oraz § 30 ust. 1 pkt 17-19 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 18 czerwca 2019 r. *Regulamin urzędowania sądów powszechnych*.

Po upływie 4 miesięcy od utworzenia „zielonych pokoi”, na obszarze apelacji łódzkiej, wzrosło zainteresowanie alternatywnymi metodami rozwiązywania sporów, w szczególności w sprawach gospodarczych. Należy także podkreślić znaczne zaangażowanie mediatorów w pełnienie neodpłatnych dyżurów, z uwagi na możliwość autopromocji oraz zwiększenie dostępu do mediacji. Dzięki możliwości odbywania spotkań informacyjnych na terenie sądu, niezwłocznie po decyzji Przewodniczącego w danej sprawie gospodarczej o wezwaniu stron do udziału w spotkaniu informacyjnym, coraz większa liczba podmiotów pozostających w sporze decyduje się na mediację. W konsekwencji wzrasta liczba spraw zakończonych ugodą zawartą przed mediatorem. W dalszej perspektywie oczekuje się, że podjęte działania powinny przynieść efekt w postaci:

- a) zmniejszenia liczby spraw gospodarczych rozstrzyganych w drodze wyroku;
- b) wzrostu liczby umów o mediację w obrocie gospodarczo-prawnym i w konsekwencji liczby rozstrzygniętych sporów gospodarczych w drodze ugody zawartej przed mediatorem na podstawie takich umów;
- c) zmniejszenia wpływu spraw gospodarczych.

W ocenie Ministerstwa Sprawiedliwości wyodrębnienie „zielonych pokoi” w sądach rozpoznających sprawy gospodarcze w obszarach właściwości innych sądów gospodarczych powinno przynieść taki sam efekt. Ponadto pozytywne skutki w postaci popularyzacji idei mediacji, zmniejszenia liczby spraw sądowych rozstrzyganych w drodze orzeczeń sądowych oraz zwiększenia liczby rozstrzygniętych sporów w drodze ugód zawartych przed mediatorem, powinny zostać osiągnięte również w innych kategoriach spraw – np. w sprawach o rozwód i separację (art. 436 oraz art. 445² k.p.c.), w sprawach o określenie sposobu wykonywania władzy rodzicielskiej (art. 570² k.p.c.) i innych sprawach cywilnych, w których zawarcie ugody jest dopuszczalne. Natomiast efektem docelowym powinno być zmniejszenie wpływu spraw cywilnych ogółem i zwiększenie liczby sporów rozstrzygniętych w drodze ugód zawartych przed mediatorem.

Jednocześnie zwraca się uwagę, że zgodnie z art. 183⁸ § 1 i § 4 k.p.c. sąd może skierować strony do mediacji na każdym etapie postępowania, a Przewodniczący może wezwać

strony do udziału w spotkaniu informacyjnym dotyczącym polubownych metod rozwiązywania sporów, w szczególności mediacji. Spotkanie informacyjne może prowadzić sędzia, referendarz sądowy, urzędnik sądowy, asystent sędziego lub stały mediator.

Praktyka pokazuje, że spotkania informacyjne są skuteczne, jeżeli są prowadzone przez stałych mediatorów, którzy potrafią w sposób efektywny zachęcić strony do pozasądowego rozstrzygnięcia sporu. Spory są rozwiązywane częściej na drodze mediacji, jeżeli jest ona poprzedzona spotkaniem informacyjnym, na którym przedstawiane są zalety alternatywnych metod rozwiązywania sporów.

Ponadto należy podkreślić, że przeprowadzanie spotkań informacyjnych zaleca prawo unijne, m. in. w art. 5 ust. 1 Dyrektywy 2008/52/WE z dnia 21 maja 2008 r. w sprawie niektórych aspektów mediacji w sprawach cywilnych i handlowych i w art. 2 ust. 1 Dyrektywy 2013/11/UE z dnia 21 maja 2013 r. w sprawie alternatywnych metod rozstrzygania sporów konsumenckich oraz zmiany rozporządzenia (WE) nr 2006/2004 i dyrektywy 2009/22/WE.

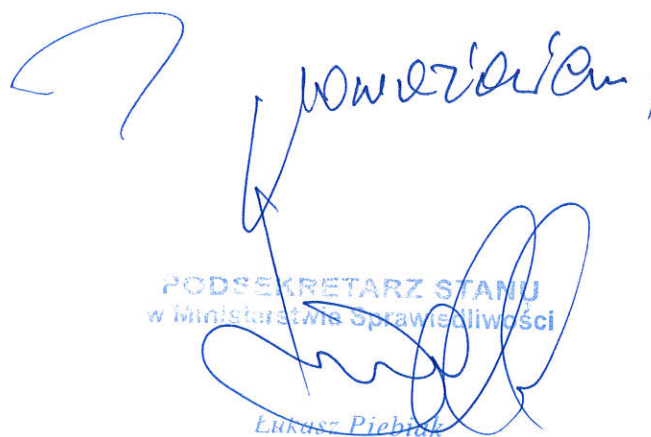
Poprawa sprawności funkcjonowania wymiaru sprawiedliwości, m. in. poprzez ograniczenie wpływu spraw do sądów powszechnych dzięki szerokiemu wykorzystywaniu alternatywnych metod rozwiązywania sporów jest jednym z celów strategicznych Ministerstwa Sprawiedliwości. W tym miejscu trzeba przypomnieć, że Uchwałą Nr 2/2017 Społecznej Rady ds. Alternatywnych Metod Rozwiązywania Sporów przy Ministrze Sprawiedliwości z dnia 28 marca 2017 roku zostały przyjęte rekomendacje dotyczące scenariusza spotkania informacyjnego na temat mediacji jako polubownej metody rozwiązywania sporów.

Mając na uwadze powyższe, Ministerstwo Sprawiedliwości zwraca się z uprzejmą prośbą o rozważenie możliwości:

1. przeprowadzenia analizy możliwości wyodrębnienia „zielonych pokoi” w budynkach sądu okręgowego oraz budynkach podległych sądom rejonowych w obszarze właściwości okręgu sądowego (w określonych przez Ministerstwo Sprawiedliwości „Wytycznych do projektowania budynków sądów powszechnych” wśród pomieszczeń projektowanych w wydziałach cywilnych sądów rejonowych znajduje się pokój posiedzeń pojedynczych o powierzchni 12 m², a co za tym idzie nowo projektowane budynki posiadają takie pomieszczenia, które mogą być wykorzystywane na potrzeby spotkań informacyjnych);
2. zobowiązania Sędziów Koordynatorów ds. Mediacji do poinformowania wojewódzkich Centrów Arbitrażu i Mediacji oraz pozostałych lokalnych

- organizacji zrzeszających mediatorów w obszarze właściwości okręgu sądowego o idei „zielonych pokoi”;
3. przeprowadzenia przez Sędziów Koordynatorów ds. Mediacji – w porozumieniu z wojewódzkimi Centrami Arbitrażu i Mediacji oraz innymi lokalnymi organizacjami zrzeszającymi mediatorów – analizy możliwości kadrowych, pozwalających na organizację spotkań informacyjnych, w godzinach pracy sądów przez cały tydzień lub w wybrane dni tygodnia;
 4. przedstawienia informacji o możliwości zaangażowania sędziów w stanie spoczynku (zamieszkałych w obszarze właściwości okręgu sądowego) jako mediatorów na podstawie art. 183² § 2 k.p.c.;
 5. zawarcia porozumienia z lokalnymi organizacjami zrzeszającymi mediatorów.

Mając na uwadze powyższe, Ministerstwo Sprawiedliwości zwraca się z uprzejmą prośbą o przekazanie informacji o ewentualnych efektach podjętych działań w ww. zakresie w terminie **do dnia 31 sierpnia 2019 roku,** także na adres e-mail: Szymon.Milewski@ms.gov.pl.

PODSEKRETARZ STANU
w Ministerstwie Sprawiedliwości
Lukasz Piebicki

Załączniki:

1. Kopia Porozumienia ramowego pomiędzy Prezesem Sądu Rejonowego dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi i Łódzkim Porozumieniem Mediatorów z dnia 11 marca 2019 r.
2. Uchwała Nr 2/2017 Społecznej Rady do spraw Alternatywnych Metod Rozwiązywania Sporów przy Ministrze Sprawiedliwości z dnia 28 marca 2017 r. w sprawie przyjęcia rekomendacji dotyczącej scenariusza spotkania informacyjnego na temat mediacji jako polubownej metody rozwiązania sporów